No. 11. 1818.

BREDASCHE COURANT.

ZATURDAG den 14 MAART.

ZWEDEN.

STOCKHOLM den 24 Februarij. De berigten, die van de onderscheiden provincien des rijks inkomen, maken alle melding van den geest, met welke de eed van getrouwheid aan onzen geliefden Koning afgelegd wordt. Bij het afleggen van denzelven te Upsala, telde de gouverneur 80 à 100 grondeigenaren uit de provincie, en meer dan 600 adelijke en andere grondeigenaren, welke uit eigen beweging te Upsala waren gekomen, om dien pligt te vervullen. Te Karlscrona, alwaar de vloot zich bevindt, zonderden zich de scheepstimmer, ambachts en werklieden niet uit, maar verlieten hun werk en verlangden dringend den eed te mogen afleggen.

FRANKRIJK.

PARIJS den 7 Maart. De inventaris der meubelen van de Koninklijke Paleizen, is thans opgemaakt, dezelve worden, met uitzondering van porcelijn en glaswerk, geschat op 42 millioenen.

PARIJS den 7 Maart. Den 24 der voorgaande maand, heeft een particulier zich zelven te Aix, alwaar hij in eene herberg gelogeerd was, om het leven gebragt. Men gelooft dat zijne zaken in de war geraakt zijn, door het dalen der granen, en dat hij daar door tot dien wanhopigen stap gekomen is.

NEDERLANDEN.

WIJ WILLEM, BIJ GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, enz., enz., enz.

Aan alle degenen, die deze zullen zien of hooren lezen, saluut doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat de kleine of ijslandsche kabeljaauw-visscherij bestendig ondersteund en aangemoedigd is door premien uit de publieke schatkist, ten behoeve van de genen, die zich op dit voor 's lands welvaart belangrijk bedrijf toeleggen;

En dat de redenen, welke, in vroegere tijden, voor het uitloven dezer premien hebben gepleit, ook nog voor het tegenwoordige van kracht en gewigt zijn;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord, en met gemeen overleg van de Staten Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, zoo als Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Art. 1. Er zal, uit 's lands kas, eene premie van vijf honderd guldens worden betaald voor elken togt van ieder schip, dat, voor rekening van Onze onderdanen, in dit Rijk uitgerust, uit eene der havens van hetzelve, gedurende de jaren 1818, 1819 en 1820, ter kleine visscherij, dat is, zoodanige kabeljaauw-visscherij, als tusschen de vijf en zestig en zeven en zestig graden noorderbreedte wordt uitgeoefend, naar IJsland uitzeilen zal.

(2) Wij behouden Ons voor, om dezelve premie voor sommige togten, bij welke bijzondere omstandigheden plaats mogten hebben, zoodanig te matigen, als Wij, naar gelang dier omstandigheden, zullen meenen te behooren.

Lasten en bevelen, dat deze in het Staatsblad zal worden geïnsereerd, en dat alle ministeriële departementen en autoriteiten, kollegien en ambtenaren, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven in 's Gravenhage, den 6den maart des jaars 1818, het vijfde van Onze regering.

(geteekend) WILLEM.

Van wege den Koning,

(geteekend) A. R. FALCK.

Door Z. Exc. *den Commissaris-Generaal, provisioneel belast met de zaken der Hervormde kerk, enz.* is aan de Gouverneurs der respective provincien medegedeeld, ten einde de onderscheidene kerkgenootschappen daarvan te informeren, het navolgend besluit van *Z. M. den Koning*:

WIJ WILLEM, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, enz., enz., enz.

Hebben besloten en besluiten:

Onzen Commissaris Generaal voor het onderwijs en voor de kunsten en wetenschappen, provisioneel belast met de zaken der Hervormde Kerk, alsmede den Directeur-Generaal voor de zaken van den Katholieken eeredienst aan te schrijven, zoo als zij worden aangeschreven bij dezen, om, elk voor zoo veel zijn departement aangaat, aan de godsdienstige gezindheden binnen dit Rijk kennis te geven van den gezegenden staat, waarin zich onze teederbeminde schoondochter, de Prinses van Oranje, bevindt, met uitnoodiging, om daaraan in derzelver gebeden indachtig te zijn, opdat, door de gunstige beschikking des Almagtigen, een voortdurende welstand, en, in tijd en wijze, eene voorspoedige bevalling van H. Keiz. H. verzekerd worden.

Gegeven in 's Gravenhage, den 7den maart des jaars 1818, het vijfde Onzer regering.

(geteekend) WILLEM.

Van wege den Koning,

(geteekend) A. R. FALCK.

Accordeert met deszelfs origineel.

De Griffier der Staats Secretarie,

(geteekend) L. H. ELIAS SCHOVELL, *l. G.*

Voor overeenkomstig afschrift,

De Secretaris en Adviseur bij het departement voor de zaken der hervormde kerk, enz.

JANSSEN.

'S GRAVENHAGE den 9 Maart. In de zitting der Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden is voor den President lecture gegeven van eene missive van den heer Commissaris-Generaal voor het onderwijs en de kunsten en wetenschappen, daarbij, op last van den Koning en ter voldoening van art. 226 der Grondwet, inzendende een verslag van den staat van het hooger middelbaar, en het lager onderwijs, door het geheele Rijk, gedurende den jare 1817, op het voorgestelde door den President, is besloten dit verslag te doen drukken en aan de leden rond te deelen.

De vergadering vervolgens overgegaan zijnde tot de deliberatien over de concept-wet, houdende algemeene over het geheele koningrijk in te voeren bepalingen, omtrent de haring-visscherij, zoo hebben de heeren Graaf *van Hogendorp*, *Serruis*, *Metelerkamp*, *Fontein*, *Verschuur*, *Reijphins*, *Gendebien*, *van Nes*, *Kemper*, en *van Alphen*, hunne gevoelens daar over uitgebragt, waarna Z. E. de Minister van binnenlandsche zaken tot verdediging derzelve het woord voerde. De discussien, gesloten zijnde, werd het appel nominal ingesteld en de concept-wet met 52 tegen 16 stemmen aangenomen, en aan de Eerste Kamer ter bekrachtiging gezonden.

Waarna de vergadering werd gescheiden en geadjourneerd tot morgen ochtend ten 11 uren.

Het heeft Z. M. den Koning behaagd, goed te keuren een ontwerp, ter oprigting van eene Maatschappij van weldadigheid, in het Rijk der Nederlanden, aan Hoogstdenzelven aangeboden van wegen een aantal menschen vrienden die zich vereenigd hebben, ter bereiking van het edele doel, om den toestand der armen in ons land te verbeteren, en dezelve tot werkzaamheid en zedelijkheid aan te sporen; welk oogmerk zij hopen te bereiken, door aan dezelve een behoorlijk onderwijs te verschaffen, en door hen tot den veldarbeid, gepaard met zoodanige andere fabrijkmatige werkzaamheden, als, zonder nadeel voor reeds bestaande fabrijken, kunnen worden aangewend, op te leiden, en hen bekwaam te maken, om, bij wijze van kolonisatie, op de nog onbebouwde grond en van ons Vaderland overgebragt te worden.

Z. K. H. Prins Frederik heeft, in het bijzonder, de bescherming dezer maatschappij op zich genomen en het Voorzitterschap bij de commissie van wege de maatschappij met de hoofddirectie belast, welwillend aanvaard; terwijl aan Hoogstdenzelven toegevoegd zijn, tot assessoren, de heeren *J. Kunker* en *J. van den Bosch*, en tot mede directeuren de heeren *P. van Hemert*, *J. M. Schramt*, *C. Nieuwenhuis*, *J. M. Kemper*, *J. C. Faber van Riemsdijk*, *Jac. G. van Nes*, *F. Sijpkens*, *P. J. Ameshoff* en *J. E. H. van Hemert*.

'S GRAVENHAGE den 8 Maart. In de zitting der tweede Kamer der Staten-Generaal, van den 7 dezer, is met 61 tegen 2 stemmen, aangenomen de door Z. M. voorgedragen wet, betreffende de uitoefening der geneeskunde. Volgens deze wet, zullen in ieder der Provincien, provisionele commissien van geneeskundig onderzoek en toevoorzigt bestaan, wier werkzaamheden in art. 4 worden omschreven; de Heelmeesters, die zich ten platten lande

(Het vervolg op de kant van deze bladz.)

willen nederzetten, zullen ook in de behandeling der meest voorkomende inwendige ziekten moeten geëxamineerd worden; de Medicinæ Doctoren zullen het regt niet hebben, om, op grond van het voor dezelve verkregen diploma, de heel-vroed- of artzenijmengkunst te gelijk met de inwendige geneeskunst uit te oefenen.

'S GRAVENHAGE den 11 Maart. Den 6den dezer, overleed op Rhijnhoff, onder Zoeterwoude, (provincie Holland, zuidelijk gedeelte), in den hoogen ouderdom van 100 jaren en 2 maanden, vrouwe *Anna Noë*, weduwe van den heer *Thomas Balthazar Haver*, Med. Doct. Tot het einde harer dagen, had zij het gebruik van hare zintuigen en geest-vermogens blijven behouden.

BRUSSEL den 4 Maart. Men meldt van de Fransche Grenzen, dat de graanprijzen bij voortduring vallende zijn, zoodanig dat men gegronde hoop voedt, dat dezelve tegen April of Mei weder op de gewone hoogte zullen komen; ook deze daling heeft eene gunstige uitwerking op de markten der zuidelijke provincien van dit Rijk.

BRUSSEL den 10 Maart. Gisteren heeft de maatschappij van Waterloo een prachtige maaltijd gegeven aan het hotel, genaamd *het grand Miroir*, in de Bergstraat, zeer vele der aanzienlijkste personen dezer stad waren daar bij tegenwoordig, en de gulste vreugde heerschte bij denzelven. Op 't feest werden coupletten gezongen, waarin de zuiverste vaderlandsliefde uitblonk. Men merkte op de tafel eenen tempel van zuiker-gebak, aan de overwinning gewijd. De gezondheid van HH. MM. en van de Koninklijke familie werden herhaalde reizen gedronken, en de gasten zijn eerst laat gescheiden.

(Het vervolg op de tweede bladzijde.)

VERKOOPING.

JACOB VAN NAERSSEN, openbaar Notaris residerende te Breda, zal op de twee navolgende Vrijdagen des avonds ten zes uren, vaceeren ten huize van J. HEIJMANS, in de Koornbeurs, te Breda, tot het publiek veilen en verkoopen van:

Eene HUIZINGE en ERVE, met alle de toebehooren, van ouds genaamd *de drie Haringen*, staande en gelegen te Breda, op de noordzijde van de Kr[illegible], Wijk D. N.° 372. Bewoond wordende door F. J. STYN.

De eerste zitdag zal zijn op Vrijdag den 20 Maart 1818.

En de tweede op Vrijdag den 3 April daaraanvolgende.

Nadere onderrigting te bekomen ten Kantore van voornoemde Notaris.

** Bij de Drukkers dezes zijn de navolgende nieuw uitgekomene werken voorhanden, als:

1°. MEMORIES [illegible] Leerredenen. f 2 — 10 —

2°. IJPEIJ, Leerrede betreffelijk het werk der Kerkhervorming. f — 16 —

3°. TENCKINCK der Hervorming der zestiende eeuw, beschouwd in eene Godsdienstige Redevoering. f 1 — 10 —

4°. Nieuwe bijdragen tot de geschiedenis der Kruisvaarten in hare betrekking tot ons Vaderland, door Mr. P. D. W. V. Z. f 2 — 12 —

5°. LAURMAN, de Oudejaars avond. Het dubbelde Schip. Twee verhalen. f 1 — 18 —

6°. ZURL. Nederland verlost. f 1 — 16 —

7°. SCHOUTEN, de Vrijmetselarij in drie Zangen. f 2 — 8 —

8°. VISSER, de Moed en Menschlievendheid van Meinert Cornelis [illegible]. f — 4 —

9°. Verzameling van Officieele stukken, betrekkelijk de twistgeding wegens de hollandsche schuld, tusschen het Fransche en Hollandsche Gouvernement. f 1 — 16 —

10°. De Godsdienstigheid en voortreffelijkheid van den Christelijken Godsdienst betoogd in gesprekken met eenen landman door een R. K. Priester en Pastor. f 1 — [illegible]

11°. VAN DE BIJKOPS Handboekje voor Notarissen, Executeurs, [illegible] f 1 — 12 —

** Bij W. VAN BERGEN en Comp. Boekdrukkers, zijn te bekomen: 1°. ALMANAK voor de Provincie NOORD BRABAND, voor het jaar 1818. Prijs vier en twintig Stuivers.

2°. STAATS ALMANAK, voor den jare 1818, à f 4 : 10.

JOURE, (in Vriesland) den 5 Maart. Voor een groot aantal jaren was ook aan deze plaats het voorregt van eene Latijnsche School verbonden, doch door een zamenloop van omstandigheden en den drang der tijden was deze School genoegzaam verstorven: dan door een besluit van Z. M. onzen geëerbiedigden Koning, is dezelve uit haar graf als herrezen, terwijl Heeren Curatoren, daartoe geauthoriseerd, voor weinige dagen, den post van Rector hebben opgedragen aan Ds. P. Koumans Brouwer, Predikant op dit Vlek, welke ook dien volvaardig heeft aangenomen.

BRIELLE den 7 Maart. Heden werd alhier de nieuwe Synagoge der Israëlitische Gemeente op eene zeer plegtige wijze ingewijd, door het houden eener Redevoering door den WelEerw: Heer J. A. Lemans, Opper Rabbijn der Hoogduitsche Israëlitische Gemeente te 's Hage, en het zingen van toepasselijke Psalmen. De dienst werd verrigt door den heer A. M. Schölzler, Voorzanger der Israëlitische Gemeente te Rotterdam, geaccompagneerd door deszelfs drie zoons, wier fraaije zangen en schoone harmonie niet weinig toebragten, zoo wel tot stichting als genoegen dezer godsdienstige zamenkomst, en ter bereiking van het verheven doel des eeredienst van dien voor deze kleine Gemeente gedenkwaardigen dag.

WILDERVANCK (provincie Groningen) den 8 Maart. Onder de uitstekende blijken van moed en menschlievendheid behoort het volgende:

Een kind van elf jaren, genaamd Itte Jans Nienhuis, zoon van Jan Balsters Nienhuis en Hillichien Jans, viel door ongeluk, in het water, alwaar het zeker zoude verdronken zijn, zoo niet de twee en zeventigjarige landbouwer, Harm Harms Wei, ter zijner hulp was toegesneld, die, niettegenstaande de diepte des kanaals, en met gevaar van zijn leven, zich in het water begaf; terwijl het hem gelukte, dit kind uit het water op te halen en hetzelve, door schielijk aangewende hulpmiddelen, in het leven te behouden.

Men verneemt van goederhand, dat dit treffend voorval: door Z. Exc den Gouverneur der Provincie Groningen, ter kennis van Z. M. den Koning gebragt zijnde, het Hoogstdenzelven heeft behaagd, te bevelen, dat 's Konings tevredenheid aan gemelden *Harm Harms Wei* zoude worden betuigd over deszelfs roemwaardig gedrag, en dat aan hem eene gratificatie van f 50 : zoude worden uitbetaald.

HAARLEM den 9 Maart. Voor eenige dagen leed deze stad een zeer groot verlies, door het plotseling overlijden van den heer ADRIAAN LOOSJES PETRUSZOON *lid van Teylers's Godgeleerd Genootschap, van de Maatschappij der Nederlandsche Letterkunde te Leyden en van het Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen te Middelburg.* Verlicht en vlug van verstand, edel en godvruchtig van hart en ongemeen werkzaam van aard, besteedde hij de talenten, in eene zeer groote mate, van nature hem eigen, en door oefening verkregen, met onvermoeide vlijt, tot nut van zijne medemenschen en ook inzonderheid van zijne stadgenooten. Het groot aantal van geschriften, zoo wel uit zijn hart, als uit zijne pen gevloeid kenschetst hem als eenen man van kunde en smaak en van meer dan gewone dichterlijke verdiensten, als eenen vurigen beminnaar van zijn vaderland, als eenen opregten vereerder van het Kristendom, als eenen voorstander van ware verlichting en als eenen vriend der menschheid. Verscheidene werken door hem uitgegeven, bewijzen zijne zucht voor echte geleerdheid, wier bevordering hij stelde boven zijn persoonlijk belang. Door zijn dood heeft alzoo de maatschappij in 't algemeen verloren, maar vooral deze stad, waar hij bij de meeste inrigtingen tot beschaving van het verstand, tot veredeling van het hart, ter bevordering van godsdienstige kennis en tot onderstand der lijdende menscheid, jaren lang, onafgebroken en onvermoeid werkte; terwijl hij, door zijnen opgeruimden aard, de ziel was der gezellige verkeering. Hij werd den 13 Mei 1761, op Texel geboren, en stierf te Haarlem, den 28 Februarij 1818. Schoon hij dus geenen hoogen ouderdom bereikte, mag men toch zijn leven lang noemen, omdat hij door werkzaamheid en deugd en ook door gezondheid en betamelijk blij genot, als 't ware dubbeld heeft geleefd.

MINISTERIE VAN FINANCIEN.

RENTBETALING DER NATIONALE SCHULD.

** Van maandag den 16den tot en met vrijdag den 20sten maart aanstaande zal, bij het Grootboek der Nationale Schuld, te Amsterdam, worden gevaceerd, tot afgifte der certificaten voor de renten, over het half jaar, vervallen 1.° januarij 1818, verschuldigd op de inschrijvingen, staande in het grootboek der nationale werkelijke rentegevende schuld, op de letter S.

's Gravenhage, den 7den maart 1818.

De Minister van Financien,
SIX VAN OTERLEEK.

MARKT PRIJZEN der Stad BREDA, van den 13 Maart 1818.

Het Veertel Tarwe	. . . . f	14: 1:—
——— Rogge	. . . .	7: 10:—
——— Gerst (winter)	. . . .	6: 4:—
——— Boekwijt	. . . .	7: 2:—
——— Haver	. . . .	3:—:—
Fijn Tarwe Meel (per Amst. pond.)	. . . .	—: 4: 4
Grof ———	. . idem.	—: 2: 2
Rogge Meel	. . idem.	—:—:—
Boter	. . . . idem.	—: 8:—
Aardappelen (per Amst. ton.)	. . . .	4: 4:—
1½ Pond Fijn Tarwe Brood	. . . .	—: 4: 4
De 2 Pond Grof. idem.	. . . .	—: 4: 4
De 6 pond Rogge Brood	. . . .	—: 7:—
Het pond Rundvleesch	. . . . .	—: 5:—
——— Kalfsvleesch	. . . . .	—: 5: 8
——— Schapenvleesch	. . . . .	—: 6:—
——— Versch Varkenvleesch	. . . .	—: 5: 8
——— Gerookt idem	. . . . .	—: 9:—
De 100 pond Hooi	. . . . . .	10: 10:—
——— Stro (Rogge) 1000 pond	. . .	8:—:—
Het 100 Eiken Telhout	. . . . .	2: 15:—
——— Doof Hout	. . . . . .	2: 3:—
De Kar Spaandels.	. . . . . .	3:—:—
——— Struiken	. . . . . .	4: 5:—
De 100 Mutsaard	. . . . . .	3: 3:—

PRIJZEN DER EFFECTEN.

pCt.	*Amsterdam den 11 Maart.*			
2½	Werkelijke Schuld	43	a	43⅝
	Restanten van de uitgestelde Schuld	1	a	fix
	Kansbiljetten . . . . f	23¾	a	24⅞
	Nieuwe Syndicaat-Bons	94	a	94½
5	Amerika, bij *Hope* en *Comp.* . . .	107	a	107⅛
5	Rusland	88	a	88⅛
	Zweden		a	
4	Deensche Tollen	73	a	73½
5	Pruissen		a	
2½	Weener Certificaten	24	a	24¼
5	Certificaten Monte Napoleone . . .	53½	a	53¾
	Dito Napels	58¼	a	58¾
5½	Nieuwe Spanjaarden	32½	a	33

ADVERTENTIEN.

** De Crediteuren in het faillissement van *W. J. Lunemau* worden verzocht om binnen den tijd van veertig dagen hunne tijtels van schuldvordering te willen overleggen aan den ondergeteekende of dezelve te Griffie der Regtbank van Koophandel te Breda, te deponeren, zullende daar voor reçue afgegeven worden.

Breda den 31 Maart 1818.

F. VAN GILS
Provisioneele Sijndic.

** De ondergeteekende ADRIAAN NOBERT VAN GILS, Vice-Burgemeester *Baarle-Nassau*, District Breda, Provincie Noord-Braband, wettig aangestelden Curator, over de onbeheerde nalatenschap van wijlen ANNA FRANCISCA VAN REUTH, ongehuwde bejaarde dochter, op 31 januarij 1816, aldaar overleden, aanzoekt mitsdeze alle en een iegelijk, welke iets van den voorschreven BOEDEL te pretenderen hebben, om voor den 25 der aanstaande maand Mei, hunne pretentie gemunieerd met behoorlijk bescheiden, op competent zegel geschreven, in te brengen en aan hem franco te bezorgen; met waarschouwing, dat naar het verloop van gezegde tijdstip, hij curator zal voortgaan en procedeeren tot de liquidatie des boedels en distributie der penningen, tusschen de alsdan herkende Crediteuren en actiehebbende.

Baarle Nassau den 10 Maart 1818.

A. N. VAN GILS.

Dienende deze voor *eerste* oproeping en waarschouwing.

VERKOOPING.

J. F. MIRANDOLLE Notaris te Breda, zal op dingsdag den 31 Maart 1818 des voormiddags ten tien uren in 's Rijks Artillerie Magazijn, op de Gasthuis Velden binnen Breda, publiek verkoopen: eenige Goederen tot hetzelve Magazijn behoorende, bestaande in PATROONTASSEN met BANDELIERS, SABELS, KOPPELS tot dezelven, DEGENS & KORDON - RIEMEN, KOOPEREN TROMMEN, GRENADIER-MUTSEN AFFUIT PENNEN, SLEDEN, RETIREER PROLONGES, KRUIDTONNEN, PIKET PAALEN, VACHTE-WISSERS, met AANZETTERS, BIJLEN, KAPMESSEN & HOUWEELEN, SCHOPPEN, SPADEN, KLIJSPADEN, HOOIVORKEN, RIEKEN, GRENADEN, OUD GEGOTEN en GESLAGEN IJZER van SLOOPINGEN. Welke Goederen in plaatse voorschreve, daags voor de verkooping, van 's morgens tien tot twaalf en 's namiddags van twee tot vijf uren door een ieder kunnen bezigtigd worden.

** Op vrijdag 27 Maart 1818, in den voormiddag tien uren zal binnen Geertruidenberg, op het plein van 's Lands Arsenaal aldaar, ten requisitie en ten overstaan van den WelEdelen heere Onder-Inspecteur der Militaire Administratie in het district Breda, als daartoe speciaal geautoriseerd, door den Notaris Verkouteren, worden verkocht, eenige defecte artillerie en genie goederen, waar onder eene aanzienlijke kwantiteit OUD IJZER, bestaande in buiten dienst gestelde BOMBEN en GRENATEN &c. alles daags voor de verkooping te zien van 9 tot 12 uren.

(*Vervolg op den kant van deze blada.*)

Gedrukt te BREDA, bij W. VAN BERGEN en COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.